

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-54456 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובע והנתבע שכנגד: עמרי ליפשיץ

נגד

הנתבע והתובע שכנגד: משה מנור

פסק דין

לפני בימ"ש תביעה ותביעה שכנגד בגין לשון הרע.

כתב התביעה

1. התובע (להלן: "עמרי") טען בכתב התביעה שהוגש ביום 26.3.18 כי הנתבע (להלן: "משה") הוציא דיבתו רעה במספר מקרים על רקע תפקידו של עמרי בנציגות הבית המשותף.
2. עומרי טען שלפי סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע תשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק לשון הרע") הפיצוי ללא הוכחת נזק כשהוא צמוד למדד עומד על סך של 75,000 ₪ וכי פיצוי של עד סך של 50,000 ₪ מגיע לו בעבור פרסומים מיניים מבזים. עוד טען כי ריבוי הפרסומים מעל עשרה במספר, מצדיק תביעה בסך של 500,000 ₪, אך משיקולי אגרה מוגשת תביעה בגובה סך של 150,000 ₪.

כתב ההגנה

3. משה טען בכתב ההגנה שהוגש ביום 15.7.18 כי דווקא עמרי הוציא דיבתו רעה.

כתב תביעה שכנגד

4. משה טען בכתב התביעה שכנגד שהגיש במועד הגשת כתב הגנתו כי עמרי הוציא דיבתו במסרון ששלח לבעלי הזכויות בבניין והעמיד תביעתו על הסך של 75,000 ש"ח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

כתב הגנה שכנגד

5. עומרי טען בכתב הגנה שכנגד שהגיש ביום 7.11.18 שמשה עשה מאמץ כדי למצוא "איכשהו משהוא שניתן יהיה לטעון" שהוא הוצאת דיבה.

הדיון הראשון

6. ביום 30.12.16 התקיים הדיון הראשון. בימ"ש קבע לוח זמנים למיצוי הליכים מקדמיים.

הגשת ראיות

7. ביום 12.2.19 בימ"ש קבע כי מוצו הליכים מקדמיים ונתן צו להגשת ראיות. עומרי הגיש ראיותיו ביום 11.3.19 ומשה לא הגיש ראיותיו. לכן, בימ"ש קבע כי איבד זכותו להגישן. משה ביקש בדיעבד הארכת מועד ובימ"ש נעתר והוא הגיש ראיותיו ביום 3.5.19.

הדיון השני

8. ביום 16.5.19 התקיים הדיון השני. בימ"ש קבע מועד לשמיעת ראיות, סדר החקירות וקצב זמני חקירה.

הדיון השלישי

9. ביום 28.1.20 התקיים הדיון השלישי לצורך תאום מועד חדש לשמיעת ראיות, עקב ביטול המועד שנקבע בדיון השני בשל המצב הביטחוני במדינה ביום 12.11.19. בימ"ש קבע מועד חדש.

הדיון הרביעי

10. ביום 28.6.20 התקיים הדיון הרביעי בו נחקרו עומרי ומשה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

הגשת סיכומים

11. עמרי הגיש סיכומיו ביום 20.7.20 ומשה לא הגיש סיכומיו במועד שנקבע לכך. לכן, בימ"ש התרה בו ביום 24.8 כי אם לא יגיש סיכומיו עד יום 1.9, בימ"ש עשוי לקבל התביעה נגדו על יסוד כתב התביעה ולמחוק התביעה שכנגד.

דיון והכרעה

12. על בימ"ש לקבוע האם עמרי ומשה עוולו בגין לשון הרע האחד כנגד השני.

גרסאות הצדדים

13. להלן גרסאות הצדדים

גרסת עמרי

14. עמרי טען כי כיהן כחבר ועד בבניין ברחוב נגבה ברמת גן, בו הוא מתגורר ביחד עם משפחתו, או אז החליט לסיים את תפקידו.
15. משה שאף הוא דייר בבניין, אפשר שאינו מרוצה מהדרך בה ניהל עמרי את הבית המשותף, ואף יש לו הסתייגויות מול החלטותיהם של חברי הנציגות החדשה.
16. עמרי טען שבמקום שמשה יברר את טענותיו באגודה לתרבות הדיור, בשפה מקובלת, בחר לצאת במסע השמצות מרושעות, נבזיות, שקריות, שכל מטרתן לבזות את עמרי, מול שכניו, מכריו ובני משפחתו, תוך שהוא מכנה אותו בשלל כינויים לרבות גנב, נוכל, כלב, חזיר, וכן רמיזות בנוגע לנטיותיו המיניות.
17. עוד טען שבארבע פעמים שונות, טען הוועד הנכנס כי חברי הוועד היוצא, ובפרט עמרי, אחראים לחוסר שיש בקופת הוועד. הגם שהדברים אינם נכונים וקל להוכיחם, חבר הוועד הנכנס (מנחם מכאל) ומשה גם יחד, מצאו שהדרך הנכונה היא לצאת בהאשמות נגד עמרי, רק כי אפשר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

18. הטענות שמעלה נגדו משה, מקורן בהתנגדותו של עמרי לשימוש הלא ראוי שביצע משה על חנית הנכה המורחבת, ושל חבר הוועד הנכנס, שהוא גם חברו של משה, על מחסן שהוא רכוש של כל דיירי הבניין.
19. עמרי טען שמדובר בטענות אובססיביות ושקריות, המציירות אותו כגנב, שמעל בכספי הוועד, כאשר הוכח מעל לכל צל של ספק שידו לא במעל ולא במעש, והחוסר היחיד שיש בקופת הוועד, הוא חוסר תשומת לב של חברי הוועד הנכנסים, לדוחות ולנתונים שהועברו באופן מסודר ממנו וחבר הוועד הנוסף שהיה אמון על תקציב הוועד.
20. ביום 15.9.17 פרסמה האגודה לתרבות הדיור הודעה רשמית שבה היא מנקה אותו מכל טענות למעל בכספי הוועד.
21. במקום להכות על חטא, להתנצל על הרדיפה ולהודות בטעות, המשיך משה לפרסם בקבוצת הווטאספ כי עמרי הינו חלאה וגנב.
22. בעקבות הטרדות אלו ואיום ישיר שהשמיע כלפיו משה, הגיש עמרי תלונה במשטרה ביום 25.12.17, ואולם עוד בטרם סיים להגיש את תלונתו, פרסם משה מסרון נוסף בו יש לא רק לשון הרע, אלא גם הטרדה מינית מילולית כלפי עמרי.
23. משה אחוז דיבוק, והוא מנצל כל הזדמנות כדי לנגח את עמרי.
24. לגבי התביעה שכנגד, עמרי טען שהפרסום הנטען אינו עומד בתנאי היסוד של פרסום לשון הרע. הוא מתייחס לחברי הוועד ולא אל משה. הנאמר בו מהווה הבעת דעת מותרת, בעניין ציבורי מובהק, ומשכך אין בטענה זו דבר.

גרסת משה

25. משה טען שעמרי בחר לצטט חלק מזערי מהשיח בקבוצת הווטסאפ המשותפת של בעלי הדירות בבניין. עיון בכל השתלשלות השיח בקבוצת הווטסאפ מגלה כי דווקא עמרי הוא זה אשר הוציא דיבתו של משה רעה, האשים אותו בקבוצה בהאשמות שווא, העליב אותו, געג בו והזיק לשמו הטוב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

26. עוד טען כי תביעת עמרי הוגשה כדי להוות משקל נגד לתביעה מוצדקת אשר מתנהלת נגדו בגין חוסרים בקופה הציבורית של הבניין.
27. עם בחירתם של חברי הנציגות החדשים לתפקיד, מר מיכאל מנחם וגב' איילה פחימה, נבדקו מסמכי הנציגות אשר הועברו אליהם, לרבות מסמכי ניהול קופת הנציגות, העתקי קבלות ותדפיסי בנק. חברי הנציגות הבחינו כי חסרים סכומים בקופת הנציגות.
28. מהר מאוד השפה בקבוצת הווטסאפ של הבניין התדרדרה עד לכדי מילים גסות ובוטות, האחד כלפי רעהו.
29. חברי הנציגות פנו, בקבוצה לעמרי ודרשו ממנו הסברים. משלא קיבלו הסברים, הוטחו האשמות הדדיות, העלבות הדדיות והוחלפו ביטויים קשים בין כל בעלי הדירות.
30. חבר הנציגות פתחו הליך משפטי נגד עמרי והוא מתברר אצל לשכת המפקחת על רישום המקרקעין.
31. עמרי בחר להשתלח בדיירי הבניין ובמשה דווקא כמי שעשה יד אחת לכאורה עם חברי הנציגות, לטובתו האישית בגין ביצוע עבודות בגדר האחורית של הבניין ברכוש המשותף, תוך גריפת רווחים לכאורה.
32. מאז כניסת משה לבניין, עמרי מפיץ שקרים בין הדיירים בבניין לפיהם החניה, אותה רכש משה ממיטב כספו, אינה שייכת לו והוא לכאורה השתלט עליה.
33. עמרי התגרה במשה, האשים אותו בהאשמות שווא, העליב אותו והשפיל אותו בפני כל הדיירים, וזאת בכוונה לפגוע בו.
34. עמרי עצמו היה משתלח לא רק במשה, אלא גם בבעלי דירות אחרים, קורא להם בשמות גנאי, מעליב ומכפיש.
35. עמרי הפיץ בקבוצה כי חברי הנציגות החדשים, ומשה, לא שילמו את מסי ועד הבית במועד בתקופת כהונתו כחברי נציגות. הודעות אלו נועדו אך ורק לפגוע בחברי הנציגות ובמשה, ובפועלם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

36. בכתב התביעה שכנגד משה טען כי חרף הנתונים שהוצגו לעמרי, אשר הוכיחו כי ביצוע העבודות בגדר על ידי משה היה בעלות נמוכה ממחיר השוק ובוצע בצורה מקצועית ביותר, עמרי פרסם ההודעה "כל הוועד מושחט כניראה ועושה קומבינות אם משה. נפגש בבית המשפט והכל ייצא החוצה".

37. משה טען כי פרסום זה, נועד אך ורק לפגוע בשמו הטוב, באמינות שלו, ביושרה והשחיר פניו בין כל בעלי הדירות בבניין.

38. משה טען בסיכומיו כי למרות שהוא הסתמך על דברי חברי הנציגות הנכנסים, עמרי "העדיף להתנפל על החוליה החלשה". עוד טען כי לנוכח הגשת כתב תביעה נגד חברי הנציגות היוצאת, הוא האמין בתום לב ובתמים כי הנציגות היוצאת ובכללה עומרי מעלה בכספי הנציגות.

39. כמו כן, טען כי דבריו לא באו על רקע חלל ריק, אלא עקב התגרות וקנטור מצדו של עמרי.

מסרוני משה - האם כוללים פרסום לשון הרע ?

40. סעיף 1 לחוק לשון הרע קובע ש"לשון הרע" היא דבר שפרסומו עלול –

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם ;
  - (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו ;
  - (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו ;
  - (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו ;
- בסעיף זה "אדם" – יחיד או תאגיד ;
"מוגבלות" – לקות פיסית, נפשית או שכלית, לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית."

41. עמרי ציטט ממסרוני ששלח משה כלהלן :

"עמרי יצאתה מלוכלך שקרן וגנב"

"למדתי לקרוא לכלב בשמו"

"עמרי אתה גנבתה את קופת הוועד במשך השנים שהיה בוועד נכשלה בניסיון לשקר את עורך

הדין.....אתה איש נוכל יש בך רוע ועניים גדולות יותר מצדק"

"עמרי אתה גנב ונוכל שתהיה נכה כו הבן שלי ... ותשלם את הכסף שגנבתה במשך השנים

בכיסוי של ועד אתה לא שכן אתה הזבל של הבניין"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-54456 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

"שכנים תראו איזה חוצפה יש לגנב עומרי... שכנים אנחנו לא צריכים לממן נוכל וגנב... עומרי אתה גנב מלוכלך ונוכל"
"עמרי אתה אשפה מהלכת"
"עמרי הגנב תחזיר את הכסף שגנבת ממני והשכנים"
"זה לא ריב זו דרישה לגיטימית עומרי גנב את קופת הוועד..
"עמרי התרגל לא לשלם עליו נאמר על הגנב בוער הכובע..."
"בבנין יש את עומרי הגנב..
"עומרי ליפשיץ הדבר היחיד שהצלחת ושהוכחת זה לגנוב ולרמות את השכנים כמו כן אני מציע לך שתתחיל לצאת מהבית עם חזית וחצאית" "עומרי עוד שכנה אחת תגלה שאתה לא גבר ואז תגור בחדר האשפה שם מקומך".

42. הציטוטים מהווים הן קביעות כביכול בדבר ביצוע מעשים פליליים של גנבה, מרמה ומעילה בכספי ציבור, והן גידופים ברמה הנמוכה ביותר.

43. משה טען מסעיף 22 לסיכומיו כי הביטויים הנזכרים לעיל אינם מהווים לשון הרע.

44. בימ"ש ער לעמדה לפיה אין לראות בגידופים וקללות, שהשימוש בהם שכיח ביותר, ואין בו כדי לייצר אצל השומע דעה שלילית על הנפגע כלשון הרע. ראו "מורה דרך לתביעות לשון הרע", שלומי וינברג, עו"ד הוצאת אוצר המשפט בעמוד 22. ראו גם סעיף 20 לסיכומי משה.

45. אולם, מכיוון שעמרי ביקש לחייב משה בפיצוי כספי ללא הוכחת נזק, טענה בדבר "פגיעה בפועל" יפה בעיקר להקלות ולא לעצם הקביעה בדבר היות הגידוף לשון הרע ואף לא להגנות. ראה שם בעמוד 16.

46. כמו כן, יש להבחין בין קללה או גידוף ברמה הנמוכה מבחינת עוצמתו, בעידנא דריתחא כטענת משה בסעיף 27 לסיכומיו המפנים לת.א. (פ"ת) 4768/05 עו"ד אראל נ' כחלון ות.א. (ת"א) 37775/04 עו"ד אמיר נ' קריכלי וע,א 1104/00 חסון נ' אפל, לרצף, על פני זמן, של גידופים או קללות ברמה הגבוהה מבחינת עוצמתם, רשעותם ונבזותם, כפי המקרה בהתאם לראיות כאן.

47. משה הפנה בסעיף 28 גם לעניין ת"א (נת') 6685/02 עו"ד דוידוביץ נ' שנקר. אולם באותו ענין בימ"ש קבע כי הגידוף "תישאר נכה מסכן כל החיים" שדומה או זהה לגידוף שהטיח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-54456 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

משה בעמרי, הינו עלבון מרושע החורג בצורה משמעותית מהטעם הטוב ומהסביר וחייב הנתבעת לפצות הנפגע.

48. משה טען בסעיף 20 לסיכומיו כי סגנונו "וולגארי ועממי". בימ"ש קובע כי הביטויים שצוטטו חורגים מ"גסות, בוטות והמוניות", או עממיות. מה גם שלדעת בימ"ש, המוניות ועממיות, לאו דווקא משולות, כטענת משה, לבוטות וגסות.

49. משה טען בסעיף 22 לסיכומיו כי דווקא בסכסוך בין שכנים יש להקל. בימ"ש חולק על משה. ביתנו של אדם הוא מבצרו, ודווקא במבצרך אתה פגיע יותר לגידופים ועלבונות שמוטחים בך על ידי מי משכניך בתפוצת כל שכניך. אדם עולה ויורד במדרגות או במעלית ונתקל מדי יום, ואולי אף מספר פעמים ביום, בשכניו, כאשר עליו לשאת את המחשבה שהם קראו את דברי הבלע. מכאן שאם באופן כללי, יש לשקול לעיתים להקל בעניין גידופים וקללות, בסכסוך שכנים, יש דווקא להחמיר.

50. בעניין סכסוך שכנים משה תלה יתרו בהבו בפסקי הדין בעניין ת.א. (ק.צ.) 550/04 לויפרמן נ' אלבז, ת.א. 16294/08 גולדרינג נ' תמרי ותא"מ 17839-02-09 סיון נ' לבני, כולם פורסמו בנבו. בעניין לויפרמן, מדובר בהתפרצות רגעית לה היו עדים שוטרים ולא מכלול השכנים כפי המקרה כאן. בעניין גולדרינג, האירוע נשוא התביעה התרחש במעמד מצומצם של התובעת, בני משפחתה וחברו של הנתבע ובעניין סיון, חילופי הדברים היו בתקופת השבעה ובימ"ש קבע שם כי הן הם היו בגדר התפרצות לה היו עדים מועטים, על רקע האבל בו היו שרויים הנתבעים.

51. מכאן ש"סכסוך שכנים" אינו חסין מפני לשון הרע, או סיבה להקלה דווקא. לעיתים, כפי העובדות כאן, הוא מעצים הפגיעה בנפגע ולא להפך.

52. בסעיף 29 לסיכומיו, משה טען כי עסקינן ב"הכפשות הדדיות". אולם, טענה זו אינה נכונה. אל מול הנחשול של הגידופים, והעלבונות ואף הקביעות הפליליות שהטיח משה בעמרי, הובאה ראייה אחת ובודדת להכפשה נגדית.

53. לכן, בימ"ש קובע כי כל הציטוטים שהובאו לעיל, כוללים לשון הרע, על פי כל אחת מהחלופות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

האם לשון הרע פורסם ?

54. סעיף 2 לחוק לשון הרע קובע אופן הפרסום של לשון הרע כלהלן :

- 2" (א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
- (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:
- (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;
- (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע.
3. אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה." האם אישרה כי היא כתבה המכתב ושלחה אותו לנציגה, שאינה הנפגעת, ואין חולק שהוא הגיע לידיעת הנציגה.

משה פרסם לשון הרע

55. שליחת המסרונים לחברי קבוצת וואטסאפ עם התוכן שצוטט לעיל מהווה פרסום לשון הרע ומשה אף לא חלק על עצם הפרסום בסיכומיו. אשר על כן, בימ"ש קובע כי עמרי הוכיח שמשה פרסם לשון הרע כלפיו ועל פי חוק לשון הרע כעת עובר נטל הבאת הראיות והשכנוע אל משה לענין ההגנות הקבועות בחוק לשון הרע.

טענות משה להתקיימות הגנות

56. משה טען להתקיימות מספר הגנות.

הגנה לפי סעיף 14 לחוק לשון הרע

57. סעיף 14 לחוק לשון הרע קובע כלהלן :

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש."

58. משה טען בכתב ההגנה כי הוא עומד מאחורי הדברים שנכתבו אודות עמרי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

59. לאחר סיום שמיעת הראיות, התברר שאין לפני בימ"ש ראייה המבססת מי מטענות משה. התביעה בגין חוסרים נגד עמרי לא העלתה דבר, ולא הוצגו לפני בימ"ש ראיות המטילות דופי ביושרו של עמרי שהכחיש מכל וכל הטענות נגדו הן בזמן אמת, הן לפני המפקחת על רישום המקרקעין והן לפני בימ"ש זה.
60. מצופה היה שמשה יעיד מי מהנציגים של הבית המשותף בעניין טענותיו, אך הוא בחר שלא לעשות כן. לכן, חזקה שאם היו מעידים מי מהנציגים, עדותם הייתה פועלת לחובתו. לעניין המשמעות של הימנעות מהגשת ראייה חיונית ראה ע"א 4697/05 גבאו **אסטבלישמנט נ' דוד דודאי** [פורסם בנבו] (27.8.12).
61. כאן המקום להדגיש שכאשר נטענת טענה המייחסת לפלוני ביצוע עברה פלילית, על פי הפסיקה יש לעמוד בנטל ראייה מוגבר שגובה ממאזן הסתברויות, ראה ע"א 7456/11 בר **נוי נ' מלאכי** (פורסם בנבו).
62. משה הפנה בסעיף 32 לסיכומיו לע"א 751/10 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין** וטען כי נקבע שהאמת הנדרשת לצורך הגנה זו היא האמת הנכונה לעת הפרסום שאינה בהכרח אמת אובייקטיבית.
63. בימ"ש חולק על משה ביישום פסק הדין של בימ"ש העליון שלכאורה מביא למסקנה המוטעית לפיה בימ"ש העליון איין כביכול את הצורך בהוכחת האמת.
64. **"האמת כפי שהייתה ידועה"**, או **"האמת לשעתה"**, בעת הפרסום, לא הייתה שיש פסק דין נגד עמרי שקובע כי ביצע עברות פליליות של גנבה, מרמה או מעילה, או חילוקי דעות לגבי קיום פסק דין בעניין זה. ה"אמת" הידועה הייתה שיש טענות של הנציגות נגד עמרי. משה לא הסתפק בהעלאת הטענות, אלא חרץ את דינו של עמרי, וקבע שביצע עברות פליליות. אין גם צורך בבדיקה בדיעבד כדי לגלות את האמת כפי שהיה בעניין פלוני. לענייננו, היו טענות של חברי הנציגות ולא יותר מכך.
65. משה תהה בסיכומיו מדוע עמרי **"התנפל"** דווקא עליו ולא על חברי הנציגות. אולם, הוא עונה לעצמו בסעיף 36 בסיכומיו שכן מצטט את טענות חבר הנציגות כלפי עמרי שבין תוכנו ובין קביעותיו של משה בדבר ביצוע עברות פליליות חמורות על ידי עמרי, אין ולא כלום.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-54456 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

66. אשר על כן, בימ"ש קובע כי לא הוכחה אמיתות מי מהטענות הנזכרות בפרסומי משה, שאינם גידופים וקללות שממילא אינם חוסים בהגנת "אמת דיברתי". לכן, בימ"ש לא ימשיך ויעסוק בתנאי המצטבר השני, הנוגע לקיום עניין ציבורי.

סעיף 15 לחוק לשון הרע

67. הטענה המרכזית של משה ולעניין זה ראו בסעיף 14 לסיכומיו כי האמין שעמרי גנב מכספי הנציגות עקב מידע שהגיע אליו.

68. סעיף 15 לחוק לשון הרע קובע כלהלן:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:"

69. אין די בטענה בדבר "אמונה" כדי לסייע למשה להצדיק ההשתלחות המתלהמת ברצף פרסומים בהם חרף את דינו של עומרי כביכול כגנב ומועל בכספי ציבור בתוספת גידופים משפת ביבים. כמו כן, בימ"ש התרשם שמשה אדם נבון שיודע להבחין בין טענות ובין קביעת עובדות.

70. משה טען בסעיף 41 לסיכומיו כי עשה הפרסום בתום לב באחת מהנסיבות שלהלן:

טענת משה לחובה לפרסום המסרונים

71. משה טען בסעיף 41 לסיכומיו ללא הסבר כי חלה עליו חובה חוקית מוסרית או חברתית לפרסם המסרונים לפי ס"ק (2).

"(2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;"

72. לעניין ס"ק (2) בימ"ש קובע כי לא חלה על משה חובה חוקית, מוסרית, או חברתית לפרסם חריצת דין וגידופים. לעניין זה, ראו ההבדל בין פרסומי הנציגות ובין פרסומי משה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

טענת משה להגנה על עניין אישי כשר של משה, של הנציגות או של מי שמשה מעוניין בו עניין אישי כשר

73. משה טען בסעיף 41 לסיכומיו גם לתחולת ס"ק (3). גם טענה זו עלתה ללא הסבר. כאמור לעיל, למשה עמדו מספר חלופות לצורך ברור הטענות או החשדות ביחס לעמרי, אך בשונה מחברי הנציגות, הוא עטה על עצמו גלימת תובע, שופט ותליין.

74. לגבי הגנה על עניין אישי כשר של הנציגות, התנהגות משה אינה התנהגות בתם לב.

75. לא רק שמשה לא נהג כנדרש עת פרסם המסרונים, התברר מכתב ההגנה ובמיוחד מחקירתו שאין זו מעידה חד פעמית כתוצאה מסערת רוח רגעית.

76. ביסוד השיטה המשפטית בישראל, קבוע האופן בו מבררים חשדות למעשים פליליים. כאשר עולה חשד לביצוע עברה, החשד נחקר ע"י המשטרה, או גורם מוסמך אחר, לענייננו, המפקחת על רישום מקרקעין. לגבי חלק מהחשדות, המשטרה מוסמכת להגיש כתב אישום ולגבי החשדות החמורים, רק בסמכות הפרקליטות להגיש כתב אישום.

77. משהוגש כתב אישום, הסמכות להכריע אם בוצעה עברה היא רק של בימ"ש שמעמדו מעוגן בחוק יסוד השפיטה.

78. אין להשלים עם עשיית דין עצמי, שכוללת הפצת מסקנות וממצאים כביכול בדבר ביצוע עברות פליליות מתובלים בגידופים.

טענת משה להגנה מכח הטענה להבעת דעה

79. בסעיף 41 לסיכומיו משה טען גם לתחולת ס"ק (4).

"הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות";

80. בסעיף 47 לסיכומיו משה חוזר פעם נוספת על הטענה שבימ"ש דחה כבר קודם לכן, לפיה דין פרסומי הנציגות, כדין פרסומי. לעניין זה ראו הטענה בסעיף 48 שעל עמרי, כמי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

שמילא תפקיד ציבורי, היה לצפות כי יהיה חשוף לביקורת. כאמור לעיל, פרסומי הנציגות היו בגדר ביקורת עניינית, פרסומי משה הם בגדר חריצת דין וגידופים.

81. משה טען בסעיף 50 לסיכומיו כי הביע עמדה ולא קבע עובדות שכן אין לו הסמכות לקבוע עובדות. בימ"ש קובע כי משה לא הביע דעה, אלא חרץ דין ובימ"ש שב וקובע כי התרשם מחקירת משה כי הוא אדם נבון שמודע היטב להבדל בין השניים. משה פרסם את "העובדות" למרות שהוא מודע לכך שלא הייתה לו סמכות לקבוע שעמרי, גנב או מעל בכספי הוועד.

חזקה שלילית כי משה לא היה תם לב

82. על פי סעיף 16 (ב) חזקה שלילית היא כי מפרסם לא היה תם לב אם נתקיימה אחת משלוש נסיבות. לענייננו התקיימו כל השלוש המנויות בס"ק (ב) שכן בימ"ש קובע שמשה ידע כי הפרסום אינו אמת. אולם, גם אם בימ"ש יקבל הטענה שמשה האמין באמיתות המידע, הוא לא נקט אמצעים סבירים לברר האמת עובר לפרסום, שכן לא נקט כלל אמצעים לברר האמת. כמו כן, בימ"ש קובע על יסוד חריפות הגידופים והחזרה על הטענה כי עמרי גנב ומעל, כי משה התכוון לפגוע בעמרי במידה החורגת מהמידה הסבירה הנדרשת להגנת הערכים המוגנים על ידי הגנת תום הלב.

83. אשר על כן, בימ"ש קובע כי משה לא נהנה מהגנת פרסום בתם לב. לכן, בימ"ש קובע כי משה עוול כלפי עמרי בגין כל אחד מהמסרונים שצוטטו לעיל בלשון הרע.

קביעת גובה הפיצוי בעניין הפרסומים

84. מכיוון שבימ"ש קבע כי משה ביצע עוולה של לשון הרע יש לחייב אותו בתשלום פיצוי לעמרי.

85. עמרי ביקש לחייב משה בפיצוי ללא הוכחת נזק.

86. סכום הפיצוי הנקוב בחוק קובע רף עליון של פיצוי ללא הוכחת נזק. בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע מתחשב בית המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב והסבל שהיו מנת חלקו, ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדיבידואלית ומתחשבת בטיב הפרסום, במידת פגיעתו ובהתנהגות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-54456 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

הצדדים. התנהגותם של הניזוק ושל המזיק לפני פרסום ולאחריו עשויים להוות אמצעים לשומת הנזק.

הטענה שיש לראות בפרסומים מקשה אחת

87. בימ"ש דוחה טענת משה בסעיף 42 לסיכומיו לפיה יש לראות המסרונים הרבים ששלח כ"מקשה אחת בצל אותו ויכוח". כאמור לעיל, שעה שאחרים ניהלו ויכוח ציבורי, משה עסק בחריצת דין ובהטחת גידופים. כאמור לעיל, אין מדובר כטענת משה בסעיף 43 לסיכומיו בדברים שנאמרו "בלהט רוחות ובעידנא דריתחא", אלא בכמות רבה של דברי לשון הרע על פני תקופה.

88. בעניין זה, בימ"ש מפנה לפסק הדין בע"א (ת"א) 18-11-36859 בוזגלו נ' פשכצקי (להלן: "בוזגלו") בו בימ"ש המחוזי (ע"י כבוד השופטת א. כהן) אישר פסיקת פיצוי בסך של 30,000 ₪ בגין כל אחד מארבעה אירועים בהם כינה המערער המשיב "שקרן" בהטיות לשון שונות.

89. בימ"ש ער לכך ששם לשון הרע הופץ באמצעי התקשורת ואילו כאן בין חברי קבוצת וואטסאפ בלבד.

90. גם שם העידו התובע והנתבע בלבד.

91. גם שם הטענה שהתובע שיקר לא הוכחה. אם כי, לחובת הנתבע כאן יאמר כי שם התובע הוכתם כשקרן ואילו כאן כמי שגנב ומעל בכספי הקופה הציבורית.

92. גם שם טען המערער כי אין מתייחסים לדבריו ברצינות בהיותו "פה גדול". אולם, ערכאת הערעור קבעה כי אין זה משנה העובדה ולפיה לפי המשמעות המקובלת בציבור מדובר ב"לשון הרע".

הטענה של משה ששמו של עמרי הוכתם עוד לפני שפרסם המסרונים

93. בימ"ש דוחה את טענת משה בסעיף 44 לסיכומיו ובסעיף 57 לסיכומיו, לפיה לעמרי לא היה שם טוב, וכי שמו "כבר הוכתם ע"י הוועד". כאמור לעיל, שעה שחברי הנציגות העלו שאלות, משה ענה לשאלות אלה על ידי חריצת דינו של עמרי. טענת משה בדבר הכתמת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-54456 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

שמו של עמרי על ידי הנציגות, מעלה שגם היום הוא מתעלם מחובתו להבחין בין העלאת טענות ופניה לגורמים מוסמכים לצורך בדיקתן ובין חריצת דין על ידי קביעת עובדות כביכול בדבר גנבה ומעילה.

94. לא זו אף זו, לאחר שטען ששמו של עמרי הוכתם עוד קודם למועד פרסומיו, משה טוען בסעיף 45 לסיכומיו כי עמרי לא העיד עדים לעניין השפעת הדברים ובסעיף 46 הוא מלין על כך שעמרי לא פנה אל מנהל הקבוצה כדי להסיר הדברים.

היקף הציבור שנחשף ללשון הרע

95. בסעיף 49 משה טוען כי הדברים נאמרו במסגרת "מצומצמת מאד של שכנים (מעין משפחתית)". מצד אחד הקבוצה אכן מצומצמת ביחס לפרסום באמצעי תקשורת בתפוצה של מאות, אלפי ואף יותר, של צופים או מאזינים או קוראים. מצד שני, וכאמור לעיל, בגלל המסגרת ה"מעין משפחתית" יש חשיפה גבוהה, יומיומית, של עמרי לקהל היעד. לכן, הנזק ביחס לשכנים שנחשפו לדברי משה גדול יותר מאשר ביחס למי שאין לו קשר לעמרי.

הטענה שלא נגרם למשה נזק

96. עמרי ביקש לחייב משה בפיצוי ללא הוכחת נזק. לכן, בימ"ש דוחה טענת משה בסעיף 53 לסיכומיו לעניין אי הוכחת הנזק שנגרם. למעלה מן הדרוש יצוין כי בשים לב לחומרת חריצת הדין והגידופים, קימת ודאות סבירה לקיום נזק.

97. משה טען בסעיף 54 לסיכומיו כי בקרב דיירי הבניין קיימת "אדישות תהומית למתרחש". טענה זו, שצוטטה מפסק דין אחר, הוא תא 28871-12-09 אמיתי נ' לימור (להלן: "אמיתי"), ללא הזכרת שם פסק הדין ועובדותיו, הועלתה ללא כל ראיה לתמוך בה, מלבד הטענה שמעטים השתתפו בוויכוח. אולם, השאלה היא לא מי השתתף בוויכוח, אלא מי נחשף למסרוני משה.

98. לעניין גובה הפיצוי, משה הפנה בימ"ש לפסק הדין בעניין אמיתי, שם בימ"ש פסק פיצוי בסך של 8,000 ₪ בלבד.

99. מעיון בפסק הדין בעניין אמיתי עולים מספר הבדלים כלהלן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

100. בעניין אמיתי מדובר על מספר מצומצם של דירות. זאת, בשונה ממספר הדירות כאן, 20 דירות.
101. נטען כי הופץ מכתב, אך לא הוכח למי הופץ. זאת, בשונה משליחת מסרונים כאן לבעלי הזכויות בבניין.
102. התוכן שם לא כלל חריצת דין, אלא אמירות קשות שניתן לפרשן כקביעת עובדות וכן לא כלל גידופים.
103. לכן, בימ"ש קובע על יסוד ההשוואה לפסק הדין בעניין אמיתי עליו הנתבע הסתמך לעניין גובה הפיצוי, כי יש לחייב הנתבע כאן בסכום כפול בגין כל הוצאת לשון הרע. את סכום הוצאות לשון הרע, 11 במספר, יש להכפיל בפיצוי בסך של 16,000 ₪, שה"כ הסך של 176,000 ₪, דהינו סכום העולה על סכום התביעה.
104. בימ"ש ער לגישת בימ"ש המחוזי בעניין בוזגלו שם הובאו במסגרת פסק הדין דעות שונות בפסיקה בשאלה אם יש למנות הפרסומים, או שמא ניתן להסתפק בסכום כולל. בימ"ש המחוזי קבע כי פסיקת פיצוי סטטוטורי אינה נעשית על בסיס חישוב אריתמטי מעצם טבעה. בימ"ש מתחשב בנתונים רבים כגון: מעמד הניזוק, היקף ההשפלה, טיב הפרסום ואמינותו, היקף תפוצת הפרסום ועוד.
- הטענה של משה כי יש לפטור אותו מאחריות בגין סעיף 65 לפקודת הנזיקין**
105. בימ"ש דוחה טענת משה בסעיף 56 לסיכומיו לפיה יש לפטור אותו מאחריות על פי סעיף 65 לפקודת הנזיקין (נח) שכן התנהגותו של עמרי גרמה לאשמו של משה בגדר (התנהגות תורמת). זאת, מכיוון שעמרי לא שיתף פעולה עם הנציגות וקנטר את הנציגות. אולם, טענות אלה לא הוכחו, ואף אם היו מוכחות, חומרת תוכן מסרוני משה חרגה מכל הלימה בינם ובין התנהלות עמרי.
106. לסיכום, בימ"ש שוקל השיקולים שלהלן:
107. לחובת משה, בימ"ש מביא בחשבון כלהלן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

108. מי מהטענות נגד עמרי לא הוכחה. מכאן ששמו הטוב, נקי וללא רבב.
109. דברי לשון הרע בפרסומים משלבים ייחוס ביצוע עברות פליליות חמורות, הערות מיניות משפילות, וגידופים בקרב בעלי הזכויות בבניין שבו מתגורר עמרי המעידים על רוע וכוונה להשפיל ולהכאיב לעמרי. מכאן שחומרתן נמצאת על הרף הגבוה ביותר. מכאן גם שעוגמת הנפש שנגרמה לעמרי היא רבה.
110. משה עוול מעל לעשר פעמים נגד עמרי על פני תקופה ולא בפרץ רגעי של אובדן עשתונות.
111. משה לא התנצל מידי. הוא הביע נכונות מסוימת במהלך הדיון לחזור בו מהפרסומים, אך בימ"ש התרשם שאינו מכה על חטא ומביע חרטה כנה. עיון בטענת משה בסיכומיו לפיה לעמרי אין שם טוב, מלמד שיש ליתן משקל נמוך ביותר לשיקול זה לעניין חרטה, אם בכלל.
112. לקולא, בימ"ש מביא בחשבון כלהלן:
113. בנו של משה נכה ונכות הבן קשורה במידה מסוימת למחלוקת בעניין החניה.
114. משה סבר שעמרי מטיל דופי ביושרו לגבי עבודה שביצע עבור הבית המשותף. בעניין זה הוא גם הגיש תביעה שכנגד.
115. בדומה לעניין בוזגלו, ידו הקלה של משה על המקלדת וסגנון דיבורו מלמדים שהציבור, ככל הנראה, אינו מייחס לו חשיבה מעמיקה והקפדה על רמת מהימנות גבוהה, בלשון המעטה.
116. להבדיל מעניין בוזגלו, אין מדובר בפרסום באמצעי התקשורת, או ברשת החברתית. לכן גם אם הפגיעה עקב הבאתה לידיעת השכנים גורמת נזק רב, עדיין הפרסום מוגבל לקבוצה מצומצמת במספרה ביחס לעוקבים ברשת החברתית או מאזינים, צופים וקוראים באמצעי התקשורת. כמו כן, הפרסום אינו עומד לרשות אחרים שיבקשו לבדוק מידע על עמרי בדיעבד באמצעות גורמים שמתעדים הפרסומים בתקשורת, או על ידי מנועי חיפוש.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

117. בשים לב לכל אלה, בימ"ש מחייב משה לשלם לעמרי פיצוי בסך הכולל של 100,000 ₪ בלבד.

התביעה שכנגד

118. אל מול בליל הנאצות של משה כלפי עמרי, עומדת אמירה בודדת של עמרי כלפי משה בדבר קומבינות עם הועד, כטענת עמרי במסרון. אולם, בשים לב לשילוב החשד כלפי משה בדבר קומבינות עם הועד בהאשמת הועד בשחיתות, המסקנה בעיני הקורא היא שעמרי רמז בבוטות ואף האשים משה בשחיתות. מכאן שגם עמרי עוול כלפי משה בלשון הרע.

119. לעניין עוצמת הנזק שנגרמה למשה, בימ"ש מביא בחשבון שהפרסום היה בודד, וכטענת עמרי מחוויר בחומרתו ביחס לכמות ועוצמת ההכפשות שהטיח משה בעומרי.

120. בימ"ש מביא בחשבון את סעיף 22 לחוק לשון הרע וקובע שעל מי שמתבטא באופן מכפיש ונלוז כלפי זולתו להביא בחשבון שגם הוא ימצא עצמו סופג עלבון והטלת דופי ביושרו.

121. לכן, בימ"ש מוצא כי הסכום הכולל שפסק נגד משה מחיל גם קיזוז בגין הסכום הנמוך שיש לחייב בו את עומרי.

דיון בהוצאות

122. בשים לב לסכום שבימ"ש פסק מצד אחד והעובדה שהנתבע לא הכביד על ניהול הדיון מצד שני, התביעה וחומרת ההתבטאויות, בימ"ש מחייב משה לשלם לעמרי הסך של החזר אגרת משפט ששילם ושכ"ט ב"כ בסך של 20,000 ₪.

ניתן היום, י"ז אלול תש"פ, 06 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54456-03-18 ליפשיץ ואח' נ' מנור ואח'

עדלי הדר, שופט